GERECHTIGKEIT—(JUSTICE)

גערעכטיגקייט

אפיציעלער אָרגאַן פון דער אינטערנעשאָנאַל ליידיס גאַרמענט וואָרקערס יוניאָן

ברייטער פון שלאַ לעגערער, פאַראייַ נינגס אויף, און די וועלט וועט זיין אייניק!

בצדק״י החזקתי ולא ארפה. (איוב, כ״ז, ו). אָן מיין גערעכטיגקייט האַלט איך זיך שטאַרק, און וועל איהר ניט אַפּלאָזן.

Vol. III. No. 50. New York, Friday, Dec. 9, 1921. פרייטאָג, דעם 9טן דעצעמבער, 1921 PRICE 3 CENTS

אונזער קאַמף איבער אַלע פראָנטען אין פולען גאַנג

קלאָוקמאַכער פון שיקאַגאָ און פילאַדעלפיע באַגייסטערט פאַר״ן קאַמף. — „מיר וועלען קעמפען ביז מיר וועלען זיגען״ — שרייען די וויינטמאַכער סטרייקער אין פילאַדעלפיע. — „וויטער ענטפער צום דעפאַרמעדנס שוין לייכער״. — „ווי האַלט עס מיט״ן קלאָוק סטרייק אין ניו יאָרק? — אינדזשאַקשאָן קעגען די פראָטעקטיוו בלייבט דערוויל אין „ראַפּס״. — פרעז. שלעזינגער״ס סטייטמענט אין באַצוג די שלום־קאָנפערענץ. — די יוניאָן וועט אָנגאַנגען אַ אייניקן פראָנט קעגען די באַלעבאָטים. — וואָס אונטערמייער און הילקוויט זאָגען וועגען דעם.

אַמעריקאַן פעדעריישאָן אָף לייבאָר אינדאָרסירט גאַנץ און פול די שטעלונג פון אונזער יוניאָן אין דעם קאַמף.

די וואונדערבאַרע פּיקעט־דעמאָנסטראַציע מאָנטאָג פריה אין קלאָוק־דיסטריקט

שיקאַגאָ, וועלכער האָט זיך אָנגעפאַנגען האַנדערשטאָג, 10 אַ זייגער אין דער פרי, דעם 1טן דעצעמבער, האָט באַוויזען, האָט די מיטגלידער פון די קלאָוקמאַכער יוניאָן אין שיקאַגאָ זיינען געקאָנטאָן פון דעם זעלביגען טייג ווי די מיטגלידער פון די קלאָוק מאַכער יוניאָנס אין ניו יאָרק און פילאַדעלפיאַ. אַלע קלאָוק שעפער אין שיקאַגאָ זיינען לויטיג נשוואָרן צו דער באַשטימטער מינוט, ווי עס איז אָנגעוויזען אין דעם סטרייק־רוף פון דער יוניאָן. אַלע, אַלע קלאָוקמאַכער זיינען אַרומגעגאַנגען אין דער סטרייק־אַרבעט און די שעפער זיינען נעכליבען וויסט און פוסט!

אָט ווי דער „פאַרוואַרטס״ פון שיקאַגאָ שרייבט, ווי אַזוי די קלאָוקמאַכער זיינען דאַרטן אָרגאַנטיזירט אין סטרייק.

„קלאָוקמייקערס פאַרלאָזען די שעפער, אין געשלאָסענע רייען הען מאַרשירען זיי אַוועק אין די האַללס.

די דיקע כמאַרע וועלכע איז נעכטען נעמאַנען אויבער שיקאַגאָ, און דער גרויסער רעגען וועלכער האָט אָנגעהאַלטען פון פריהמאָרגען ביז אין אָבענד, האָט ניט געשטערט דעם בילד פון דער דעמאָנסטראַציע וואָס די קלאָוק מאַכער האָבען געמאַכט (שלום אויף זייט 4).

אינטערנעשאָנאַל שיקט ערשטען טראָנס־פּאָרט שפּייז אין סאַוועט רוסלאַנד

די שיף „שבשי״ וועט אָפּגעהן דעם 21טען דעצעמבער. — די שיף וועט טראָגען אַ סאָמען טיט״ן עמבלעם פון אונזער אינטערנעשאָנאַל.

דער ערשטער טראַנספּאָרט מיט שפּייז פאַר דיי הונגעריגע סאָסען אין סאָוועטרוסלאַנד פון אונזער אינטערנעשאָנאַל אַרבייטער־פאַרבאַנד, האָט אָנגעהויבן אין וועלכן אָנגעמאַכט שוין אייגנעקויפט און וועט שוין אָנגעלאָדיגט אויף דער שיף „שבשי״. די שיף האָט פאַרלאָזען דעם ניו יאָרקער האַפען דעם 21טען דעצעמבער. אין סאַמע בראַנען פון קאַמף בייַ זיך אין דער היים, האָט אונזער אינטערנעשאָנאַל פונדעסטוועגען ניט פאַרגעסען די הונגעריגע אין רוסלאַנד און די דעליף שרעכיס וועגען נעמען. כאָטש ביי אונז אין דער היים נעהמ אויבן אַן שוץ נוזאַלדיגער קאַמף אויף אַזוי פיל פראָנטען.

דער ערשטער טראַנספּאָרט בעשטעהט פון וועגענען פון דעם דעק פאַרן, דעם פון בעלאַן, אַרבעט, רייז און אַנדערע שפּייז שרעקלען. אין דעם טראַנספּאָרט זיינען אויך דאָ פעסער מיט אויל, אויף צו שמירן שוין בעטען, און וואָס מען נוטיצט זיך שטאַרק אין רוסלאַנד.

די שיף „אשבי״בעלאַנגט צו די „אַטלאַנטיק סטעמשיפּס אָוו פראַנקס״, אַן אַמעריקאַנישע פון די „וויטיקערס״. די סטייטמענט אין באַשטאַנד שוין פון לאַנג אַלס פרייהיר פון רוסלאַנד אין שיף אין רוסלאַנד נומאַ אַלס אַזעלכע מאַרדעכאַנס.

יוניאָן באַאַמטע זאָגען זיך אָפּ פון שכירות.

ביים פּיטינג פון דער סטרייק־קלאָוקפּאַוויט, דינסטאָג שטענד, האָט בראָדאַר פ. פריעדמאַן דערקלערט פון נאָמען פון אַלע באַאַמטע פון דער קלאָוקמאַכער יוניאָן, דאָס זיי האָבען נעהאַט אַ פּיטינג מיט באַזאַלד אין באַזאַלד אַזעלכע אַמטע אַרבעטער פאַרשטאַנען.

די קלאָוקמאַכער פון דער סטרייק אין ניו יאָרק, דער קלאָוק סטרייק אין פילאַדעלפיאַ, אין אַלע אַנדערע פּלעצער אין אַמעריקאַ, אין אַלע לענדער אין דער וועלט, אַלע זיי זאָלען אַלע אַרבעטער אין דער וועלט, אַלע אַרבעטער אין אַלע לענדער, אַלע אַרבעטער אין אַלע לענדער, אַלע אַרבעטער אין אַלע לענדער

די וואך

פון מאקס ה. דענישׂ

הונגער ראיאָטען אין וויען.

ראיאָטען האָבען לעצטע וואָך אויסגעבראָכען אין וויען, דער אומגלייכיגער הויפּט־שטאָדט פון א צעגליידערטער אימפּעריע. לויט די צייטונגס־באַריכטען האָט בען זיך, בעת די ראיאָטען, פּלוצים באַ־וויזען דריטע סאָרטען צווישען די הונגע־רינען, פאַרצווייפעלטע מאַסען, וועלכע האָבען נעשטראָבט צו דער אינטערנאַציאָנאַלער פיילע פון שטאָדט. שוויפּענסטער זיינען געשטעטערט געוואָרען און לוסקוס־קראָ־מען ראַבאָרט. שפּעטער זיינען די הונגע־רינע באַפאַלען די ריכטערע האָטעלס און דאָרט אָנגעטאָן פיל שאדען.

דער שטיינערנער יקרות, דאָס וויינער־ריינע זיינען פון דער קראָנע, די ביטערע פעלס און די באַקאַנטמאַכונג אז די רענ־רונג וועט מעהר די הונגערינע נישט אַרויסהעלפען מיט ברויט, — דאָס אַלעס צוזאַמען האָט, לויט די צייטונגען, אויס־גערופען דעם אויסבראָך פון פאַרצווייפלונג מצד דער אויסגעהונגערטער באַפעלקערונג פון ווין.

דאָס מערקווירדיגסטע אין דער נעשע־הענישׂ איז, דאָס וואָס זי איז נישט פאַר־נעמען פריהער. די הונגערינע, פאַר־מוטשעניע ווינענער אַרבייטער זיינען שוין פאַר די לעצטע זעקס יאָהר נעריכט אין נעשטיקס נעוואָרען; פריהער די פלאַכמע שרעקען, דערנאָך די „זיינער" פון איין זיט און די פּראָפּיטירער פון דער אַנדערער, אויף אַנדערע זייט. אין אַזוי די אַרבייטער האָבען דאָס אַלעס נעליטען א אין נישט רעוואָלטירט, איז ווירקליך א וואונדער.

די אַלגעמיינע שטימונג פון דער באַ־עלקערונג, דער יואַש און אַפּאַטיע אין אַם בעסטען אויסגעדריקט אין דעם פאָל־נענדען אינציידענט:

בעת די ראיאָטען, דערצעהלט מיר אַ ריקאָנער קאָרעספּאָנדענט, איז אַ גרופּע פּוליצעיסטען נעשטאַנען אין לייכטלייטיג צונעפּוקט, ווי די הונגערינע בערבען זיך צו דער אָפּטעל „מיאָפּעראַליע". ער האָט די פּאָליציי נעפרעגט, פאַרוואָס זיי פּראָוואָנירען דעם המון, און אויינער פון די פּאָליציסטען האָט אויהם גע־נעמענט: „אונז איז שוין דערלעגען צו שיסען און צו וועדען נעשאָסען. די דאָ־זינע מענשען זיינען הונגעריג און פאַר־צווייפעלט, און אויך פולע פון אונז זיינען אין אַזאַ צושטאַנד".

„אַפּען שאַפּ" אויף די אייזענבאַנען?

לעצטע וואָך האָט דער רעליוויע לייט־באַר באַקאַנט־מאַכונג נאַנצע 148 באַריכטס־באַריגונגען אָדער „וואַרינג־רולס", וואָס דאַרפען דעם הייגע אויף וויי־טער גילטען די שאָפּס פון די אייזענ־באַן, אָנשטאָט די נאַציאָנאַלע אַנריטעמס.

ס'דאַרף נעדענקען, אַז בעת דעם נישט־נעלונגענעם נעגעראַל סטרייק האָבען די שאָפּ־אַרבייטער, אויף וועלכע דיא „רולס" באַציהען זיך, און וועלכע זיינען פאַרבונ־דען מיט דער א. ס. „אַז ס", נעשטימט נישט אויף דער אַנטשיידונג פון דער לייבאָר־בورד. איצטער איז דאָ אַנטשיידונג שוין פאַרעפענטליכט און די אַרבייטער האָבען זיך וועגנ־ען אַנדערע פון אַנדערע אַרבייטער, דיא אַלעדינגס אין אַ אַנדערע אָרט. דער פּרינציפּ פון קאָלעקטיווער פאַרהאַנדלונג וועדט אַנערקענט, אָבער עס וועדט אויך נעגעבען אַ מעגליכקייט פאַר ניט־יוניאָן לייט צו זיין פאַרטראָטען אין די פאַרהאַנדלונגען אַלס „מיטאַרבייטער" נרופען. די אַנטשיי־דונג שאַפט אַן פולע נינסטיגע אַרבייטס־באַדינגונגען און עלויבט צו שניידען די שכירות אויף אַ באַרייטענדער מאָס — אַ זאַך, וואָס די שאַפּ אַרבייטער האָבען ערוואַרטעט.

ס'איז אינטערעסאַנט צו באַמערקען, אַז די פּרעסע באַריכט פון אַנטשיידונג שלאָס אַ זיך פאַר די אייזענבאַנען, הויפּט־זעכליך צוליב דעם פונקט וועגען די ניט־יוניאָן אַרבייטער. דער מאָסט איז אָבער, אַז דער דאָזיגער „פּרינציפּ" פון אַפּען שאָפּ איצטער בלויז אַ „טעמפּעראָר־שאַפּ" באַדייטונג. די אייזענבאַנען שאַפּט זיינען נוט אַזאַ אַרבייטער, און אויך אין די בידשטעריגע „רולס" איז נעווען אַ תנאי, אַז ניט־יוניאָן אַרבייטער מעגען זיין פאַר־מאַטען שלאָס נרופען פון 100 אָדער מעהר. אָבער מעהר דעם זיינען די שאַפּס נעווען „לאָקאַל", וויל די ניט־יוניאָן אַרבייטער זיינען נעווען אין אומבאַרייטענדער אַלע־מענט.

עס קומט אויס, אַז די שאַפּ־מיינדס פון די אייזענבאַנען האָבען אָנגעהאַלטען די „לאָקאַל" מיליינס דאָ אין דאָס מאָל אַזוי דאָס אַנדער פּראָטעסט, שלעפּענס צוליב דעם שכירות־שנים און צווייטענס מחמת דעם

דער מיטינג פון דזשאינט באָארד פון דער דרעסס אַן ווייסס מאַכער יוניאָן

שוועסטער אָלגאַ אַרלינאָס שיקט אַריין אַ קלאָגע, דאָס געוויסע מיטגלידער פון דער יוניאָן האָבען אָפּגעקויפט דעם שאַפּ פון „די בריים דרעס קאָמפּאַני" און האָבען איהם פאַרוואַרפלעט אין אַ זאַנע נאַנטען „קאָרפּאָראַטיוישען" שאַפּ.

די מעיסטלידער וועדען געוויס אַז די „גריוענס קאָמיטע" און זיי גיבען צו, אַז דאָס איז אמת. זיי פאַרענטפערען זיך, אָבער, אַז זיי זיינען געצוואונגען געווען דאָס צו טאָן צוליב דער שלעכטער צייט.

די „גריוענס קאָמיטע" נעהמען ניט אַז די פאַרענטפערונג אין אַן אייזענבאַן שאַפּ שלייג אין פאַרברעכען נעגען דער יוניאָן. זיי וועדען אויסגעפאַרט גלייך אויפגעזעצט דעם שאַפּ. ווען ניט וועדען זיי אויסגעשלאָסען פון דער יוניאָן.

שוועסטער ראָזע גאָלדבערג, גאָסי פעסקין, גאָסי יאַבלאָווסקי און 2 אַנדער רע פיגישערס וועלכע האָבען נעאַרבייטס ביי דער בראַנעער דרעס קאָמפּאַניע האָבען אַפּ־לירט צום דזשאינט באָארד נעגען דער עגטשיידונג פון לאָקאַל 22, אַז זיי זאָלען פאַרלאָזען דעם אויבערבאָרד פון פרייען אַרבייטער, לאָקאַל 22, אַז זיי זאָלען אַפּגעוויסט ווערען פון דער ראַקאַמענדאַציע פון דער יוניאָן, וועלכע פאַרזוכט זיך מיאַכט אַרום אַ אונזער לאַנד. זי האָט דאַרום פאַרלאַנגט אַז אונזער לאָ־קאַל זאָל מאַך דעם באַזאַר ביישפּיעלען קליידער. די עקזעקוטיוו באָארד האָבען דינ אין זיינען די וויכטיגסטע פון דער דערקאָנטער פערדערשאַפט אין אויך די נוטע אַרבייט, וואָס זי האָט אין די פרי־הערבסטיג יאָהרען נעמאַן. העלפענדיג בויען אונזער אָרגאַניזאַציע. אָבער אַזוי ווי זי באָארד האָט ביי אַ פריהערדיגער געלע־גענהייט אַ באַשלאָס, אַז אַלע אַרבייטער זאָלען זיך ווענדען אַ פּרעזידענט פון דער אַרבייטער אַרבייטער אַלע אַרבייטער אַרבייטער אַלע אַרבייטער אַלע אַרבייטער אַלע

אונזער קאמף איבער אלע פראנטען אין פולען גאנג

(שלוס פון זייט 1).

ארונטערגעהענדיג פון די ראון טאון שע־פער.

טראץ דעם גרויסען גוט־רעגען, האָ־בען זיי מארשירט דורך מארקעט סטריט, טעריסאן און וועלס סטריט צו 180 וו. וואשינגטן; סטריט אין צום קלאָניאל־האָל, וואו די מיטגלידער האָבען זיך רע־רוישסטריט אין דעם קאמף נעגען די אר־גאניזירטע קלאוס אין סוט מאנטעגעקשטור־ערס.

פונקט צעחן אוהר, דו צייט וואס די סטריט קאמיטע האָט באשטימט הער קאמף זאָל זיך אָנהאנגען, האָבען זיי אר־ביימער אנגעפאנגען מארשירען די שעפער. ראון טאון, גאָרד־וועסט סייד און פון די העסט סייד, האָבען די קלאוס מאכער חוג־דערס פראצעסנט זיך אָנגעשלאָסען אין קאמף אין שטאָלץ מארשירען די שעפער, אָנגעשטעלט די רעדער פון די מאשינען און איבערגעלאָזען די עטעקטריס, וויסע־ריג אז זייער קאמף איז א הייליגער, מאר אלעכען זיי זייענען גרייט זיך אָפּצערעכ־קעמפען און זיכען.

די קלאוקמאכער האָבען מארשירענדיג צווישען זיך געערדס וועגען די פאראנג־בעג סטריייסט, די גרעוועלענע קעסטע, הען צו אין אפטער וואס זיי האָבען געמאכט אויפסצוהיבען זייער יוניאָן און זייער צר־פירונגהיים וויטער צו אפפערעך זיך מאר די נעווייגסטע וועלכע זיי האָבען אויסגע־קעסטט און היי די מאנטעגעקשטערס זיי־לען עס פון זיי אויפהערויבען.

די קלאוקמאכער האָבען מארשירענדיג צווישען זיך געערדס וועגען די פאראנג־בעג סטריייסט, די גרעוועלענע קעסטע, הען צו אין אפטער וואס זיי האָבען געמאכט אויפסצוהיבען זייער יוניאָן און זייער צר־פירונגהיים וויטער צו אפפערעך זיך מאר די נעווייגסטע וועלכע זיי האָבען אויסגע־קעסטט און היי די מאנטעגעקשטערס זיי־לען עס פון זיי אויפהערויבען.

מאנטעגעקשטערער זוכען אריינ־צוברענגען א טוטעל דורך מאלשע סטייטמענטס

ווען די ארבייטער האָבען מארשירט די שעפער, האָבען סילע מאנטעגעקשטי־שרס צוטיילט א קירקלאר צו יערען איי־נעם פון זיי, אנגעגעבען די אורזאכע וואס רום זיי האָבען באשלאָסען אויסצוהיבען דיי אר־בייטער אבער צו דעם קאמף אין אין באשלאָסען אויסצוגעבען אין די שעפער. די אר־בייטער האָבען אויפגעהערט אין אין אין

אונזער עדיוקיישאנאל דעפּאַרטמענט

קורסען איבער טרייד יוניאָניזם און פּאָליטישער עקאָנאָמיע אין די יוניטי סענטערס

סיי די פון אונזערע מיטגלידער, וואס באזוכען די קורסען איבער דער נעשיכטע פון טרייד יוניאָניזם און פּאָליטישער עקאָנאָמיע, אין אונזערע יוניטי סענטערס, אדער די וואס באזוכען זיי נים, פאר־שטעהען און שאצען אם די ווערט פון אונזע קורסען פאר דער גייסטיגער אויס־בריישונג פון די ארבייטער.

ס'איז אבער כראי אנצוווייזען אויף א פּאַרטיקולער מעלה, וואס די דאזיגע קורסען האבען פאר אונזערע מיטגלידער — אויף דעם, וואס זי העלפען די פאר־דענטן פאראלעלאמען און אויסבעסערען זייער ענגלישע שפּראך. ערשטענס, ווע־דען פון דעם אויסגעזוכט אין די קלאסען נעהאל־טען פון לעהרער אין א מוסטערהאפטער קאָנאָר, און די פאַרדענטען הערען כסדר אויסגעצייכענט ענגליש און באריישערען זייער שפּראך מיט נייע ווערטער, נייע אויסדרוקען, נייע פאראיען פון אינטעלי־גענטער שפּראך.

צווייטענס, באקומען די פאַרדענטען שריפטען אנטוואָרטען פון יעדער לעקציע, „אוטליינס", וואס זיינען געשריבען אין א בשר פאַרשידענע אידעען אין א קורצער, אנצענטרירטער פאָרם, א חרץ דעם, וואס זיי העלפען די פאַרדענטען נאכפאלגען די לעקציעס מיט מעהר אינטערעס און וועג־נער אשטרענגונג.

פון דעם שטאנדפּונקט פון שפּראך און פון אינהאלט זיינען די דאזיגע קורסען פון דער נעשטער ווי כסדר מעהר אונ־שטרענגט אין לעבענס פאקטען; פון מיכיסט ווייניג; קויף־קראפט אז. מ.

דינסטאג אוועגס, 8 דעם זייגער, אין די ארבייטס־באדינונגען וואס די עפאכע האט מיט זיך געבראכט.

דאנערשטאג אוועגס, האלב נאך זיבען, הויבט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם־קלאס אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה קאהען.

בראנקס יוניטי סענטער
(אב. סק. 54, אינטערוויל עוו. און פרימען סט.)

דער קלאס איבער פּאָליטישער עקאָנאָ־מיע ווערט נעפיהרט פון מר. סאלאן דע ליאָן אלע דינסטאג אוועגס.

דער דזשיסטיזיזיאם קלאס ווערט נע־פיהרט פון מיס איוויא פאהען אלע דאָ־נערשטאג אוועגס, 8 דעם זייגער.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מיטעאם און דאָרט פאר־בראנגען א אב־שעה אם אויפטעלונג און אינטערעסאנטער באאנדאכטונג פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

אלע סטודענטען פון יוניטי סענטער זיינען איינגעלאדען.

עקז. באארד באריכט פון לאקאל 25

א זיצונג פון דער לייטיעס וויסט־מאנטר יוניאָן, לאקאל 25 אין אפּנעהאל־טען, פון נאוועמבער 28טן נאוועמבער, אין 16 וועסט 21טע סטריט, אונטער דעם פּרעזיד פון דאָרא רובינשטיין.

די פינאנץ־קאמיטעט פון לאקאל 22 אין 25 שיכען זי א נעמיינשאפטליכען צוזערוים פון אירע לעדער־שטיוען, אין אלע אנגעלעגענהייטען פון דער אינדוסטריע אין אמעריקא — אלע מאנטאל אוועגס. דער קורס נעמט אן אדום דעם וואוסט אין עכטוויקלונג פון דער אמעריקאנ פרעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם קלאס אונטער דער אויפזיכט פון מיס לאָרעטא ריטער.

אין אלע יוניטי סענטערס ווערען נע־פיהרט קלאסען אין דער ענגליש־שפּראך, עלעמענטארע אזוי גוט ווי העכע־רע. קינטלידער קאָנען זיך גלייך רענס־מירען פאר די דאזיגע קלאסען. זיך וויסן דען דיריעקט אין די יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער וועט באַ־זוכען נאטור מוזעאום.

זונטאג ביימאג דעם 17טען דעצעמ־בער וועלען די סטודענטען פון דעם איסט סייד יוניטי סענטער מאכען נאך א באַ־זוך אין דעם מוזעאום פון נאטור נעשיכ־טע, 72ע סטריט און קאָלאָמבוס עוו.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מוזעאום און דאָרט פאר־בראנגען צום מוזעאום פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

ווייסטמאכערס יוניטי סענטער
(אב. סק. 40, 320 איסט 20טע סט.)

דינסטאג אוועגס וועט מר. מאקס לע־ווין נעבען א קורס לעקציעס און דיסקו־סיעס איבער דער נעשיכטע פון דער אמע־ריקאנער ארבייטער באוועגונג. ער וועט נעבען באליכטונגען דעם ענטוויקלונגס־פּראָצעס וואס די ארבייטער־באוועגונג האט דורכגעמאכט פאר די לעצטע חוצ־דערט יאהר, פון 1825 ביז היינט צו טאג. דער דזשיסטיזיזיאם קלאס וועט גע־פיהרט ווערען פון מיס מערי רוטה אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה קאָלען.

האַרלעם יוניטי סענטער
אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה (אב. סק. 171, 103 סט. נעבען מעריסאָן עוועניו).

דער קורס איבער פּאָליטישער עקאָנאָ־מיע, אונטער דער לייטונג פון מר. א. 5. ווילבערט וועט פאָרקומען אלע דינסטאג אוועגס.

לעצטענס זונטאג האט ער אויפגענומען די פראגע וועגען „וויי אזוי דער מענש מאכט א לעבען". ער האט גערעדט וועג־נען דער מאשין־שפּאנג, וואס האט זיך אנגעהויבען מיט דער ערפינדונג פון דעם דאמפ־מאשין, און וועגען די ענדערונגען פון דער אינדוסטריע, אין שעה א וואך צו באזוכען א קורס איבער טרייד יוניאָניזם אדער פּאָליטישע עקאָנאָמיע.

ווייסטמאכערס יוניטי סענטער
(אב. סק. 40, 320 איסט 20טע סט).

דינסטאג אוועגס וועט מר. מאקס לע־ווין נעבען א קורס לעקציעס און דיסקו־סיעס איבער דער נעשיכטע פון דער אמע־ריקאנער ארבייטער באוועגונג. ער וועט נעבען באליכטונגען דעם ענטוויקלונגס־פּראָצעס וואס די ארבייטער־באוועגונג האט דורכגעמאכט פאר די לעצטע חוצ־דערט יאהר, פון 1825 ביז היינט צו טאג.

דער דזשיסטיזיזיאם קלאס וועט גע־פיהרט ווערען פון מיס מערי רוטה אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה קאָלען.

האַרלעם יוניטי סענטער
אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה (אב. סק. 171, 103 סט. נעבען מעריסאָן עוועניו).

דער קורס איבער פּאָליטישער עקאָנאָ־מיע, אונטער דער לייטונג פון מר. א. 5. ווילבערט וועט פאָרקומען אלע דינסטאג אוועגס.

לעצטענס זונטאג האט ער אויפגענומען די פראגע וועגען דעם „ווי אזוי דער מענש מאכט א לעבען". ער האט גערעדט וועג־נען דער מאשין־שפּאנג, וואס האט זיך אנגעהויבען מיט דער ערפינדונג פון דעם דאמפ־מאשין, און וועגען די ענדערונגען פון דער אינדוסטריע, אין שעה א וואך צו באזוכען א קורס איבער טרייד יוניאָניזם אדער פּאָליטישע עקאָנאָמיע.

ווייסטמאכערס יוניטי סענטער
(אב. סק. 40, 320 איסט 20טע סט).

דינסטאג אוועגס וועט מר. מאקס לע־ווין נעבען א קורס לעקציעס און דיסקו־סיעס איבער דער נעשיכטע פון דער אמע־ריקאנער ארבייטער באוועגונג. ער וועט נעבען באליכטונגען דעם ענטוויקלונגס־פּראָצעס וואס די ארבייטער־באוועגונג האט דורכגעמאכט פאר די לעצטע חוצ־דערט יאהר, פון 1825 ביז היינט צו טאג.

דער דזשיסטיזיזיאם קלאס וועט גע־פיהרט ווערען פון מיס מערי רוטה אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה קאָלען.

דער אויוועריזטעט פון די קליידער־ארבייטער

(אן עדיטאריעל אין דער „נייע יארק קאָל", זונטאג, נאו. דעם 14טען; צו דער ערשטער נומער פון די קלאסען אין אונזער ארבייטער־מער אויוועריזטעט.)

דער ארבייטער אויוועריזטעט פון דער אינטערנעשאנאל לייריס נאראנטעס אין אמעריקא — וואס האט נעבוירען אין אמעריקא, אין דער אמעריקאנער פעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם קלאס אונטער דער אויפזיכט פון מיס לאָרעטא ריטער.

אין אלע יוניטי סענטערס ווערען גע־פיהרט קלאסען אין דער ענגלישער שפּראך, עלעמענטארע אזוי גוט ווי העכע־רע. קינטלידער קאָנען זיך גלייך רענס־מירען פאר די דאזיגע קלאסען. זיך וויסן דען דיריעקט אין די יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער וועט באַ־זוכען נאטור מוזעאום.

זונטאג ביימאג דעם 17טען דעצעמ־בער וועלען די סטודענטען פון דעם איסט סייד יוניטי סענטער מאכען נאך א באַ־זוך אין דעם מוזעאום פון נאטור נעשיכ־טע, 72ע סטריט און קאָלאָמבוס עוו.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מוזעאום און דאָרט פאר־בראנגען צום מוזעאום פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

א ביכעל איבער ארבייטער־בילדונג

א ביכעל פון 140 זייטען איבער ארבייטער בילדונג אין אמעריקא איז ערשט פיטש לאנג פאראיפנטלייכט געוואָרען. עס אנטהאלט א מעניגע באריכט ווענען דער אינטערעסאנטער לויט וועלכע דער אמע־ריקאנער ארבייטער איז ביז א־מאל געווען דער ריכטער פון דער מאשין־שפּאנג, אין דער אמעריקאנער פעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען און דער אינדוסטריע אין אמעריקא. אין דער ריסקוסיע אויף דער מאנטערעניע האבען אויבער דער דאזיגער פראגע איינטייל גע־נומען מיר אין אונזערע מיטגלידער, סטו־דענטען פון דעם אמעריקאנער אינסטיטיוט פון סאראה שאפּיראָ, לאק. 25, מערי נאוו, לאק. 62, דזשעני מעיטאס, לאק. 25 אין בערנארד עגעל, לאק. 66.

דער מערטער טייל איז געווידמעט צום „לעהרער אין ארבייטער בילדונג" לעה־רער, וואס זיינען מארבונגען מיט קלאסען פאר ארבייטער, ביבליאָ דאָ איבער זייערע לעהרטענען אין מאכען וויינינגס־בעגעד רעקאָמענדאציעס אויף דעם געביט פון ארבייטער־בילדונג.

דאס בוך איז, אין אלגעמיין, א זעהר ווערטפולער רעפערט פון די אויפטעמען פון דער באוועגונג פאר ארבייטער בילדונג אין אמעריקא, אין איז א גוטינער האנד־בוך פאר אלע די וואס אינטערעסירען זיך מיט דער פראגע.

עקזעמפּלאיארען פון דעם בוך זיינען צו באקומען אין אפּיס פון דעם עדיטיוויזשאנאל פּאַראפּאגאנדע, 31 יוניאן סק. רום 1003. דער פּרייז איז 50 סענט.

א ביכעל איבער ארבייטער־בילדונג

דער דריטער טייל באטראכט די „סטו־דענטען אין ארבייטער בילדונג". דאָ ווע־רען איבערגעגעבען די סטודענטען פון די ארבייטער לעהרער־אנשטאלטען.

דער אויפהעבונג פון דער אמע־ריקאנער ארבייטער בילדונג, אין אמעריקא, אונטער דער אויפזיכט פון די סטודענטען פון די ארבייטער לעהרער־אנשטאלטען.

א ביכעל פון 140 זייטען איבער ארבייטער בילדונג אין אמעריקא איז ערשט פיטש לאנג פאראיפנטלייכט געוואָרען. עס אנטהאלט א מעניגע באריכט ווענען דער אינטערעסאנטער לויט וועלכע דער אמע־ריקאנער ארבייטער איז ביז א־מאל געווען דער ריכטער פון דער מאשין־שפּאנג, אין דער אמעריקאנער פעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען און דער אינדוסטריע אין אמעריקא.

ווייסטמאכערס יוניטי סענטער
(אב. סק. 40, 320 איסט 20טע סט).

דינסטאג אוועגס וועט מר. מאקס לע־ווין נעבען א קורס לעקציעס און דיסקו־סיעס איבער דער נעשיכטע פון דער אמע־ריקאנער ארבייטער באוועגונג. ער וועט נעבען באליכטונגען דעם ענטוויקלונגס־פּראָצעס וואס די ארבייטער־באוועגונג האט דורכגעמאכט פאר די לעצטע חוצ־דערט יאהר, פון 1825 ביז היינט צו טאג.

דער דזשיסטיזיזיאם קלאס וועט גע־פיהרט ווערען פון מיס מערי רוטה אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה קאָלען.

האַרלעם יוניטי סענטער
אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה (אב. סק. 171, 103 סט. נעבען מעריסאָן עוועניו).

דער קורס איבער פּאָליטישער עקאָנאָ־מיע, אונטער דער לייטונג פון מר. א. 5. ווילבערט וועט פאָרקומען אלע דינסטאג אוועגס.

לעצטענס זונטאג האט ער אויפגענומען די פראגע וועגען דעם „וויי אזוי דער מענש מאכט א לעבען". ער האט גערעדט וועג־נען דער מאשין־שפּאנג, וואס האט זיך אנגעהויבען מיט דער ערפינדונג פון דעם דאמפ־מאשין, און וועגען די ענדערונגען פון דער אינדוסטריע, אין שעה א וואך צו באזוכען א קורס איבער טרייד יוניאָניזם אדער פּאָליטישע עקאָנאָמיע.

ווייסטמאכערס יוניטי סענטער
(אב. סק. 40, 320 איסט 20טע סט).

דינסטאג אוועגס וועט מר. מאקס לע־ווין נעבען א קורס לעקציעס און דיסקו־סיעס איבער דער נעשיכטע פון דער אמע־ריקאנער ארבייטער באוועגונג. ער וועט נעבען באליכטונגען דעם ענטוויקלונגס־פּראָצעס וואס די ארבייטער־באוועגונג האט דורכגעמאכט פאר די לעצטע חוצ־דערט יאהר, פון 1825 ביז היינט צו טאג.

דער דזשיסטיזיזיאם קלאס וועט גע־פיהרט ווערען פון מיס מערי רוטה אונטער דער לייטונג פון מיס מערי רוטה קאָלען.

GERECHTIGKEIT
A Jewish Labor Weekly
Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1138.
B. SCHLESINGER, President S. YANOFSKY, Editor.
A. BAROFF, Sec'y-Treas. ABRAHAM TUVIM, Business Mgr.
Subscription price paid in advance, $1.00 per year.
Vol. III. No. 50. New York, Friday, Dec. 9, 1921.
Entered as Second Class matter April 18, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

צוויי אלעען

(ערצעהלונג) פון שלום עש.

נער קירצליך וועלען ערשיינען די געזעטצלעכע ווערק פון שלום עש אין ע יעזהר שעהנער אויסגאבע, און עס איז קיין צווייפעל נים, דאס אין דער אידישלידערארי־ שער וועלט וועט דאס זיין ע נעטע גרויסע און וויכטיגע פעסטיוונג, ווייל פיר תבענ־ נים פולע שלום עש. דאס שפּיגעל פון שלום עש צייכענט זיך אויס מעהר, ווי פון פולע אנדערע אידישע שרייבער, דורך זיין פּאַרטיקולאַרטיגקייט. עס איז נים נעגנג צו לעזען איין אדער צוויי ווערק פון שלום עש, אום צו קענען איהם. אין יעדען פון זיינע ווערק ווייזט ער אויס ע נעטע נייע זייט פון זיין משלשנס. לכבוד דער דזשיגער פעסטיוונג, און ווייסענדיג, דאס נים פולע פון אונזערע לעזער קענען זיך נעגרייגען צו פאַרשטעהן די אויסגאבע, וועט דאס קשטען 25 דאלאר, תבענ־ פיר באשלאסען פון צייט צו צייט צו פאַרעפנטליכען אין דער „נערעכטיגקייט", עס זעהט זיך נעגן בולם די פאַרשיידענאַרטיגקייט פון זיין שפּראך. דער פּלעגנ־ דער סקעטש איז אויגע פון זיינע נעגן יוגענדליכע שפּאנגען, און דער, ווי גוט עס פּאַסט זיך אפילו אין אונזער פּיעס. קענענ, אז פיר תבענען נים פיל פּרעגעדיגיר פון די קרעטע צייטען פון דעם ערשיינען פון שפּעציעלען פון אינגען אויף דער דורכדרונגען דעם גאנצען קעטעס. פיר זיינען זיכער, אז עס וועלען אויהס לייענען פון פאַרגעניגען סיי די, וועלכע תבענען עס נעך קיינמאל נים צו גלייענען, אז סיי די, וועלכע תבענען עס אסאל גלייענען. ע גוטע זאך קען מען אויסער נים פאַרגעניגען אויבערלייענען ע צווייטען מאל.

תראַנסקריפּט „נערעכטיגקייט".

אין דאס ביי אונז אין שטעטעל ע מחיה געוואָרען; הערט איהר, פרעמד האט עס אסילו אין חלום נישט געזעהען. עס איז דען צו דערצעהלען?

פאַרהאן ביי אונז אין שטעטעל ע נייע ער מאַרק. זענען דאָרט אין דעם נייעם מאַרק מאר דיי יונגער בויטער פאַר־ אלאצט. דיי בויטער דאס זענען יידי־ עשן, נעווען ביי אונז א נאַטשעלניק אין שטעטל — האט פון ע גוזרה פון ריטענענ־ בען.

אין ע שטעהנעם פרי־מאָרגענס נעהמט מוליאָנען, דער סטרוזש פון ראַטהויז, און טוט זיך אן דעם הויז מיט דיי ווייטע קאַר־ טען, נעהמט דיי פויק אונטער דיי אויגען און נעהמט אויגס אין מאַרק פריי און פויקס. מיינט מען, ער פויקט אויס? ווייל אין דאָרא רובינשטיין.

די פינאנץ־קאמיטעט פון לאקאל 22 אין 25 שיכען זי א נעמיינשאפטליכען צוזערוים פון אירע לעדער־שטיוען, אין אלע אנגעלעגענהייטען פון דער אינדוסטריע אין אמעריקא — אלע מאנטאל אוועגס. דער קורס נעמט אן אדום דעם וואוסט אין עכטוויקלונג פון דער אמעריקאנ פרעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם קלאס אונטער דער אויפזיכט פון מיס לאָרעטא ריטער.

אין אלע יוניטי סענטערס ווערען גע־פיהרט קלאסען אין דער ענגלישער שפּראך, עלעמענטארע אזוי גוט ווי העכע־רע. קינטלידער קאָנען זיך גלייך רענס־מירען פאר די דאזיגע קלאסען. זיך וויסן דען דיריעקט אין די יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער וועט באַ־זוכען נאטור מוזעאום.

זונטאג ביימאג דעם 17טען דעצעמ־בער וועלען די סטודענטען פון דעם איסט סייד יוניטי סענטער מאכען נאך א באַ־זוך אין דעם מוזעאום פון נאטור נעשיכ־טע, 72ע סטריט און קאָלאָמבוס עוו.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מוזעאום און דאָרט פאר־בראנגען צום מוזעאום פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

עקז. באארד באריכט פון לאקאל 25

א זיצונג פון דער לייטיעס וויסט־מאכער יוניאָן, לאקאל 25 אין אפּנעהאל־טען, פון נאוועמבער 28טן נאוועמבער, אין 16 וועסט 21טע סטריט, אונטער דעם פּרעזיד פון דאָרא רובינשטיין.

די פינאנץ־קאמיטעט פון לאקאל 22 אין 25 שיכען זי א נעמיינשאפטליכען צוזערוים פון אירע לעדער־שטיוען, אין אלע אנגעלעגענהייטען פון דער אינדוסטריע אין אמעריקא — אלע מאנטאל אוועגס. דער קורס נעמט אן אדום דעם וואוסט אין עכטוויקלונג פון דער אמעריקאנ פרעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם קלאס אונטער דער אויפזיכט פון מיס לאָרעטא ריטער.

אין אלע יוניטי סענטערס ווערען גע־פיהרט קלאסען אין דער ענגלישער שפּראך, עלעמענטארע אזוי גוט ווי העכע־רע. קינטלידער קאָנען זיך גלייך רענס־מירען פאר די דאזיגע קלאסען. זיך וויסן דען דיריעקט אין די יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער וועט באַ־זוכען נאטור מוזעאום.

זונטאג ביימאג דעם 17טען דעצעמ־בער וועלען די סטודענטען פון דעם איסט סייד יוניטי סענטער מאכען נאך א באַ־זוך אין דעם מוזעאום פון נאטור נעשיכ־טע, 72ע סטריט און קאָלאָמבוס עוו.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מוזעאום און דאָרט פאר־בראנגען צום מוזעאום פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

דער אויוועריזטעט פון די קליידער־ארבייטער

(אן עדיטאריעל אין דער „נייע יארק קאָל", זונטאג, נאו. דעם 14טען; צו דער ערשטער נומער פון די קלאסען אין אונזער ארבייטער־מער אויוועריזטעט.)

דער ארבייטער אויוועריזטעט פון דער אינטערנעשאנאל לייריס נאראנטעס אין אמעריקא — וואס האט נעבוירען אין אמעריקא, אין דער אמעריקאנער פעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם קלאס אונטער דער אויפזיכט פון מיס לאָרעטא ריטער.

אין אלע יוניטי סענטערס ווערען גע־פיהרט קלאסען אין דער ענגלישער שפּראך, עלעמענטארע אזוי גוט ווי העכע־רע. קינטלידער קאָנען זיך גלייך רענס־מירען פאר די דאזיגע קלאסען. זיך וויסן דען דיריעקט אין די יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער וועט באַ־זוכען נאטור מוזעאום.

זונטאג ביימאג דעם 17טען דעצעמ־בער וועלען די סטודענטען פון דעם איסט סייד יוניטי סענטער מאכען נאך א באַ־זוך אין דעם מוזעאום פון נאטור נעשיכ־טע, 72ע סטריט און קאָלאָמבוס עוו.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מוזעאום און דאָרט פאר־בראנגען צום מוזעאום פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

וויסטמאכער, אויפטערקזאם!

אונזער קומענדיגער געזעלשאפט מעמבער־מיטינג, וואס וועט אָפּגע־האלטען ווערען דאָנערשטאג, דעם 15טען דעצעמבער, אין בעמהאוען האל, איז אן אויטערגענוועהנליך וויכטיגער. דרייגענדע פראגען וואס ריהרען זיך אן דיקוסיעס אין אונזער יוניאָן וועלען פאָרגעבראכט ווערען ביי דיזען מיטינג, אין אונזערע מיטגלידער וועלען דאראום האנדלען וועגען זיי.

עס איז דארום אין אייערע איינענע אינטערעסען נים צו פאַרפעה־לען צו קומען צו דיזען מיטינג.

נעדענקט, דאָנערשטאג, דעם 15טען דעצעמבער!

ארייסט — שטילען זיי זיך אויף, און יעדער נעהמט צוריק אין זיין „בערעד" פריי.

מיט א מאל איז אָנגעקומען א מאנ, וואס איז נעווען דער מאנ „פון דעם מעהנר ריל".

דאָרט אין די נרויסע „מקומות" האט עפעס וואס נעמוזט נעשעהען. וואָרום בעלד אין דער פריה האבען זיך נעפונדענע די אחרות־לייט, אָנגעטאן נאר יום־ד"ת, מיט רויסע בענדער אויף די קלאפּעס, און האבען זיך נעדרעהט־פּחיו, נעדרעהט זיך־אחר. מיט מאנ האבען זיי ארויס־ נעבראכנט דאס „מעהנריל", איז עס נע־ווען אויסגעפוצט און אויסגעשליפערט; האט מען עס ארומגעדרעהט און אָפּגע־ היסען ווי עס ארומגעדרעהט, לחבדיל. נע־נען זיי איז ארויס פון דער צווייטער „בר־ זע" די צווייטע חברה „אחרות'ניקעס". אויך מיט זייער מעהנריל און זייער אחרות־מאן. האבען זיך די ביידע „מעהנ־ דליך צוזאמען נעסראפּעלט אין מיטען מאַרק בייד דער פּכומה. די חברה „אחרות'ני־ קעס" האבען נעזונגען אזא ליד, און די צווייטע חברה אחרות'ניקעס האט נעזונגען אנ'אנדער ליד. אזוי ווי זיי האב־ בען זיך צוזאמענגעטראפען האט יעדער חברה נעזוגלט איהר „מעהנריל" מאראוויס־ ארויסשיטען. און זיי האבען זיך אזא אָפּנעשמוסט פון איינס דאס צווייטע, בין זיי זייענען אָנגעקומען מאר דער אנאנדערע, אלעגען דעם נרייסען „רבין" וואס איז דאָ מאר א מאר וואכען א דורכגעפאהרען אין קוסט אוראי יעצט צוריק. דענסמאל האט מען בראנגען עפּעיילס, און טוליפּאן האט אויך מאראוזכט, האט ער נעכאפּט די מוזיק אין איין האנד, דעם נרעגער אין צווייטער האנד, און איז מאראויס מאר'ן מעהנריל נענאנגען — אלס ערד „בירזע" מיט דיי אויגען „טוילסלער". זיי דעלט אויף „בערזע", דאס איז צווייטס. און מיט אזא קוסט מראָפּנעשיטן „טוילסלער" אין „בערזע", ווערט דיי „בערזע" לעבענדיג און שטעכט אויס די אויגען מיט די טוילסלער; דיי „אחרות־לייט" פון דער צווייטער „בערזע"; מיט ביי זיי אין די „טוילסלער" שטעהט שוין אזוי שוין, און אין אזלכן איבער'דער'ן ד. „אחרות־ניקעס" פון יענע „חברה", זיי זאָלען איבערנעהמען צו זייער חברה... נו... ווערט דערפון מחיה... שפּלען דאָרט מעשה... פלעהנען דאָרט שטייער בריוו אויף „בערזע" אין דער צווייטער בריוו... אין עס שטעלט זיך נישט ביידע איין, בין עס נעהמען זיך נישט ביידע „אחרות־לייט" (דער „אחרות־מאן" פון „בוכר" אין דער „אחרות־מאן" פון דער סאב'ן) נעהמען זיך נישט אונטער אויגען אין שפּעצירען נישט נעראכטער־ הייד אויבער דעם סאַרג אויפשען דיי בוכרי שלעגען. די „אחרות'ניקעס" — דערנוי חענדיג, צו די „בערזע־שלעגן" נעהען נעגן אויס דאס ביי אונז אין שטעטעל ע מחיה נעוואָרען; הערט איהר, פרעמד האט עס אסילו אין חלום נישט נעזעהען. עס איז דען צו דערצעהלען?

פאַרהאן ביי אונז אין שטעטעל ע נייע ער מאַרק. זענען דאָרט אין דעם נייעם מאַרק מאר דיי בויטער פאַר־ אלאצט. דיי בויטער דאס זענען יידי־ עשן, נעווען ביי אונז א נאַטשעלניק אין שטעטל — האט פון ע גוזרה פון ריטענענ־ בען.

אין ע שטעהנעם פרי־מאָרגענס נעהמט מוליאָנען, דער סטרוזש פון ראַטהויז, און טוט זיך אן דעם הויז מיט דיי ווייטע קאַר־ טען, נעהמט דיי פויק אונטער דיי אויגען פון נעהמט פויקס פון מאַרק פריי און פויקס. מיינט מען, ער פויקט אויס? ווייל אין דאָרא רובינשטיין.

די פינאנץ־קאמיטעט פון לאקאל 22 אין 25 שיכען זי א נעמיינשאפטליכען צוזערוים פון אירע לעדער־שטיוען, אין אלע אנגעלעגענהייטען פון דער אינדוסטריע אין אמעריקא — אלע מאנטאל אוועגס. דער קורס נעמט אן אדום דעם וואוסט אין עכטוויקלונג פון דער אמעריקאנ פרעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט זיך אן דער דזשיסטיזיזיזם קלאס אונטער דער אויפזיכט פון מיס לאָרעטא ריטער.

אין אלע יוניטי סענטערס ווערען גע־פיהרט קלאסען אין דער ענגלישער שפּראך, עלעמענטארע אזוי גוט ווי העכע־רע. קינטלידער קאָנען זיך גלייך רענס־מירען פאר די דאזיגע קלאסען. זיך וויסן דען דיריעקט אין די יוניטי סענטערס.

איסט סייד יוניטי סענטער וועט באַ־זוכען נאטור מוזעאום.

זונטאג ביימאג דעם 17טען דעצעמ־בער וועלען די סטודענטען פון דעם איסט סייד יוניטי סענטער מאכען נאך א באַ־זוך אין דעם מוזעאום פון נאטור נעשיכ־טע, 72ע סטריט און קאָלאָמבוס עוו.

די סטודענטען וועלען זיך פאראזאמלען נעבען דער סקול נעביידע, אב סקול 63, 4טע סטריט, נעבען 1טער עוו. פונקט 12 בייטאג. אן דאר־טען וועלען זיי, אונטער דער לייטונג פון מר. פערי שרייבער, מאהרען צום מוזעאום און דאָרט פאר־בראנגען צום מוזעאום פון נאטור וויסענשאפטליכע זאכען. מר. שרייבער וועט אלעם ווי נעהערינ ערקלערען און וועט צוהען די אויפטערקזאמקייט פון די סטודענטען צו זאכען, וואס זיינען ווערט צו באמערקען.

עקז. באארד באריכט פון לאקאל 25

א זיצונג פון דער לייטיעס וויסט־מאכער יוניאָן, לאקאל 25 אין אפּנעהאל־טען, פון נאוועמבער 28טן נאוועמבער, אין 16 וועסט 21טע סטריט, אונטער דעם פּרעזיד פון דאָרא רובינשטיין.

די פינאנץ־קאמיטעט פון לאקאל 22 אין 25 שיכען זי א נעמיינשאפטליכען צוזערוים פון אירע לעדער־שטיוען, אין אלע אנגעלעגענהייטען פון דער אינדוסטריע אין אמעריקא — אלע מאנטאל אוועגס. דער קורס נעמט אן אדום דעם וואוסט אין עכטוויקלונג פון דער אמעריקאנ פרעדעריישאן אוו לייבאר, דעם קאראקטער, מעמאדען, צילען, פרינ־ציפען, טאקטיק און אָרגאַנאַיזאַציאָנס־פאָרמען פון דער א. פ. אוו ל.

אלע דאָנערשטאג 7:30 אין אוועגס פאנגט

GERECHTIGKEIT

A Labor Weekly

Published every Friday by the International Ladies' Garment Workers' Union
Office, 31 Union Square, New York, N. Y. Tel. Stuyvesant 1136.

B. SCHLESINGER, President — S. YANOFSKY, Editor.
B. BAROFF, Sec'y-Treas. — ABRAHAM FUVIM, Business Mgr.

Subscription price paid in advance, $1.00 per year.

Vol. III. No. 50. New York, Friday, Dec. 9, 1921.

Entered as Second Class matter April 16, 1920, at the Postoffice at New York, N. Y., under the act of August 24, 1912.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on January 25, 1919.

פון רעדאקטאָר'ס נאָטיצבוך

מעג מען אָדער מען טאָר ניט?

ווען עס איז, פריהער אדער שפעטער, און ניכער פריהער ווי שפעטער, האבען מיר ברעה צו שרייבען א לענגערע אפ־הנדלונג אויף די טעמא: „דער קאַמפּ פערוואהרטיס פון אונזערע אַריקאַלען". מיר האבען, אם יראה השם, צו באווייזן מיט אומבאשטריטבארע פאקטען, אז רוקא אונזערע זאַנענאַסטע אַריקאַלען זיינען מאַנכע הנצולכען זעהר הויך טערשטעליג אין לעם פרט פון פרייען רעגען און פארשען. מיר האבען צו באווייזן, אז זייער אַריקאַלזס איז שטארק פארשיעדענס פון אַפּשיינלעכע אז זיי האבען זייער שולדן ערוך, פון וועל־כען זיי האבען מורא אָפּצוהאַלטען אויף די בריוס פון א הער פונקט, ווי דער הערר מער, אמת נלויבינער איר. מיר וועלען באווייזן, אז אין דער הינזיכט פון פיינער שאפן צום זעלבסטשטענדיגען רעגען, פון צו קוקען די פאקטען פון לעבען לייך אין פנים, אין דער פרובער, נלויבינער איר אדער קריטק אין דער פרובער נלוי־כינער אַריקאַל אלהליך איינער צום אַנדערן, ווי צוויי טראָפּענס וואסער. נא־מוריליך איז דאָ ניט די דערע פון דעם צבעקע־אַריקאַל, פון דעם, וועלכער ווי־קעלס זיך איין אַ מאַנטעל אין דאַר־קאַיזס, צוליב זיינע איינענע קליינליכע אינטערעסען. מיר האבען אין זינען דאַ־ריקאַלען ערנסטע, און וועלכע נלויבינען אין דאָס, וואס זיי שרייבען אין דיידען. די זיינען מעהר נעפעהרליך, ווי די נלאַשערס. ווייל בעת די לעצטע פרומקייט אויז טען זיך נאָר אַן ביי זייער פרומקייט אויז לאַנג, ווי עס לוינט זיי, אין ביי דער נעפעסטער צוקונפטייט קענען זיי נאָכ־ליכסט אויבערקערען דעם עביר. אזוי, דאָס דער עולם הערט דעם עביר, אזוי, דאָס כיגער אַריקאַל אלהליך איינער צום אַנדערן נלוי־לויט ווי זייער וועדס, ריכטיגער, לויט ווי זייער וועדס־אַנדייטס, מיזען אַנד־ער אמת־פרומע, וועלכע מיינען עס ערנסט, אין דאָס, וועלכע ווי־ווייט אַזוי אין דאָס הערט עס דעם עבעסטען אין ווי־קיזאַכ־סטען מיטעל פאר דר דערטיגע פון אייער לעבען.

***

מעקרט אייך, אַלזאָ, ווען די פאַר־שטעהלונגען פון דער אַרבייטער־באַוועגונג אין אַמעריקאַ זיינען אויסגעפוהרט אויף דרייסט מיט זייער וואָרט און דר אַרבייטער, באלעמעסט אויף מיט אַלע מיסקלאַן", אין עס נים נעווען מחמת דאָס זיינען, חלילה, אַנאַרכיסטען, און האלטען אויבערהויפט ניט פון נעווען. דיי מעשה איז פונקט לאַפּאַריר. דיי אַרבייטער־באַוועגונג, און דיי וועלכע דיידען אין איהר נאַמען, זיינען שוין נאָר נעוועזן־ליבערער, צו נעוועזן־לי־בערער ביידער. און מאַכע דערפאַר אין פאַר זיי דער אַמעריקאַנישען דאָ פאַר־פערפרוינג פון דער העכסטער אַנגעוועזע ליבערייט. פון דער נרעסטער הפקרות; און דערפאַר אין דער קאַמפּ נעגען דעם, לויט זייער מיינונג, דער שטאַרקסטער אויס־דרוק פון זייער ליבע אין רעספעקט פאַר „נעזעץ און אָרדענונג".

***

לאַגיש און ריכטיג, ווי דאָס איז אַלעס מעאַרעטיש. אבער אין דער פראַקטיק האט דאָס די אינדזשאַנקשען־עפידעמיע אויף אַ האַר ניט אָפּגעשוואַכט. דיי אַר־בייטער אין זייערע פאַרשטעהער האבען נערעדט, און דיי קאַץ וואַסקע, ווי אין קרילאָוס פאַבעל. דאָס זיינען נעמיטליך אַלעס אויסגעהערט און ווייטער נעגעסן! עס האט סך אויסגעהערט אין ווייטער נעגעסן! מיט אינדזשאַנקשאַנס אין יערעך קאַפּאַ־נען דיי אַרבייטער אין דער קאַפּאַ־נען, ווי אין אַלע אויסגעהערט אין ווייטער נעגעסן! אין אַרבייטער אין דער קאַפּאַ־נען, ווי אין אַלע אויסגעהערט אין ווייטער נעגעסן! מיט אינדזשאַנקשאַנס אין יערעך קאַפּאַ־נען דיי אַרבייטער אין דער קאַפּאַ־נען, ווי אין אַלע אויסגעהערט אין ווייטער נעגעסן! אין

דער אינדזשאנקשאן קאמף אין דער קלאוק אינדוסטריע

פון אב. באראף

די ווערקשעפס פון די עקסקורסיע וואס דורך זייער סאליידאריטעט אין זייערבערעגונג מעהר ליכט, א גרעסערע שטיקל ברויט אין מעהרער פרייהייט אין זייערע הייסען, אין זייער לעבען, ווערען פארגיסטסס, גרויזאם צובראכען ווען אינדזשאנקשאנס ווערען נעגען זיי באנוצט.

ניט פאלגנס די אינדזשאנקשאנס — שריים דער אלטער וועסטערן סעפטיועל נאמפערס.

ארבייטער קאנווענשאנס, קאנפערענצען, פעמבערס און מאסטינגען פאסען טויזענדע רעזאלוציאנען, פארדאמענדיג דעם שרעקליכען נעזעץ אינדזשאנקשאן, וועלכער בראנגט ליידען, נויט צו דעם שאפער פון אלע בייכטימער.

אם אזוי, און עס נעהען די טעג, די וואכען, די מאנאטען און יאהרען, מיר שרייען, מיר פראטעסטירען, מיר שרייען בען רעזאלוציעס, און דער אינדזשאנקשאן נעזעץ ווערט מיט א גרעסערער חוצפה, מיט מעהרער ברוטאליטעט באנוצט נעגען דעם ארבעטס־ארבייטער.

אם די מנמה פון אינדזשאנקשאנס האט לעצטענס אנגענומען אזא שרעקליכע פראפאר־ציע אז עס איז פשוט נעווארען אוממעגליך אנצוהערן סטרייקס.

אונזער אינטערנעשאנאל, וועלכע איז מיצג שרעכן איז אט די טעאטרעטיכער אלס אן ארבייטער ארגאניזאציאן, וועלכע איז ניט נעגען פארגערעכטיגקייט פון די פאליטיסטיש דזשורדזשעס איז אפילו, אז דאס וועס — דער שווערסטער קלאפ נעגען דער באנדענונג וועס ווערט אנגע־מיהרט פון דער אינדזשאנקשאן נעגען דער אינדוסטריע אין אלגעמיין.

ווידער אין אן אנדער צייטונג כאר־קאטעס זיך דער עדיטאריעל שרייבער, אז עס איז ניט באקוועם (איהר הערט? עס איז ניט באקוועם?) אז קריטיקירען דיא אינדזשאנקשאנס אין אייניגע פון די אינדזשאנקשאנס אין אייניגע פון דער אינדזשאנקשאנס דאס דאס — אז דער שרייבער קאנען ניט אויסזאגען אז דער אינדזשאנקשאנס אין אייניגע פון דער אינדזשאנקשאנס דאס נעגען דער אינדזשאנקשאנס אין אלגעמיין.

ווידער אין אן אנדער צייטונג, אז דיא אינדזשאנקשאנס נעמען אין אכט אלע מעגליכע מיטלען אין אלגעמיין, אז דיא אינדזשאנקשאנס נעמען אין אכט אלע מעגליכע מיטלען אין אלגעמיין, אז דיא אינדזשאנקשאנס נעמען אין אכט אלע מעגליכע מיטלען אין אלגעמיין, אז דיא אינדזשאנקשאנס נעמען אין אכט אלע מעגליכע מיטלען אין אלגעמיין.

אבער אין אלע דיזע אינדזשאנקשאנס, אין אלע דיזע מיטלען אין אלגעמיין, אין אלע דיזע מיטלען אין אלגעמיין, אין אלע דיזע מיטלען אין אלגעמיין

דער קריעגס דעפּאַרטמענט פון אונזער אינטערנעשאָנאַל

פון ל. פינקלשטיין.

.2

אין מיין אַרטיקעל לעצטע וואָך האָב איך שוין אנגעוויזן אויף דער אַלגעמיינער אַרבייט פון דעם קריגס־דעפּאַרטמענט פון אונזער אינטערנעשאָנאַל. אבער נים ווייניגער אינטערעסאַנט איז עס, ווען מען קוקט זיך צו צו די באַזונדערע טייַלן, די פאַרשיידענע אַפּטיילונגען פון אונזער קריגס־דעפּאַרטמענט.

אין צייט פון פרידן ווערט די קלאָק־מאַכער יוניאָן אין יאָרק אנגעפירט פון דזשאָנס באָאַרד, צוזאַמענגעשטעלט פון דעלעגאַטן פון די פאַרשיידענע קאַל יוניאָנס אין קלאָק טרייד. דעמאָלט איז דער דזשאָנס באָאַרד די „סופּרים פּאַוער", די העכסטע מאַכט אין דער יר־ניאָן. דער דזשאָנס באָאַרד איז אַ לע־גאַלאַיטיש קערפּערשאַפט אין ענגלאַנד נאָר אין צייט פון פרידן אין דער אינ־דוסטריע. אין צייט פון קריג נעהמט איבער די מאַכט אין דער יוניאָן די דזשע־נעראַל סטרייק קאָמיטע.

ווער איז די דזשענעראַל סטרייק קאָ־מיטע? פון וועמען איז זי צוגעשטע־לט שטעלט? פון וואַן קומט אהין דער דזשאָנס באָאַרד אין צייט פון קריג?

די דזשענעראַל סטרייק קאָמיטע איז דעם איינציגן קאָמיטעט פון דער אינ־טערנאַציאָנאַל יוניאָן פון קלאָק־סטרייק באַשטעט פון אַ דרייַ הונדערט פּערזאָן. ווער זעמען אין די אַלע מענשען?

זיי זיינען די אַפּטיילונגס מיטגלידער פון דער מעכטיקער יוניאָן, צוזאַמענגעטון די באַאַמטע פון דזשאָנס באָאַרד אין פון די לאָקאַלס. אויך אין אַלע אַנדערע אַרבייטער, הערן אַרגאַנ־יזאַציאָנס דאָ אין דער נעהמט שוין אַ גרויסע אַרבייט אין דער אַרבייטער בעוועגונג. די דזשענעראַל סטרייק קאָ־מיטע פון דער סטרייק־אַרמעע. די דזשענעראַל סטרייק קאָמיטע פון אַלע אַנדערע אַפּטיילונגען פון דער אַרבייטער בעוועגונג, וואָס דעם „קוואַרטיר־מיי־סטער־ס דעפּאַרטמענט" פון אַן אַרמעע פון אַ מיליאָן מיט פלחסה — זיי האָבען אונטער זייער השגחה די נאַצע אַרמיס, בריטישע דזש. בראַאַלסז, דער מענעדזשע־ר פון די פּרעסערס יוניאָן, לאַשקאַל 35, איז דער שטעלוואַרטער פון די דאָזיקע קאָמיטע.

די אַרבייט פון דער דאָזיקער קאָמיטע דייטש זיך איינענטליך אָן מיט עטליכע טעג פריהער, איידער דער סטרייק הייבט זיך אָן. די דאָזיקע קאָמיטע דאַרף פריהער באַזאָרגן די דאָזיקע פאַר־ס דער סטרייקער, און באַשטימען אין וועלכען דאָר אין לען נעהמן די אַרבייטער, וואָס וועלען אַרונטער נעהן אין סטרייק. נאָך אַיי־דער דער סטרייק בראָכט אַן אינגאַנ־ג דאָס איז נעדרוקט נעווען אין „מאָר־אַמערס" דעם 25טען נאָוועמבער. די קלאָקמאַכער יוניאָן ווערט פון די קלאָקמאַ־כער אין דער יוניאָן מיט דער צעלבער באַגייסטערונג.

* * *

און אָט איז אַ עתליכער אַרטיקעל אין „די צייט", פון פרייטאָג עליסס ליבערמאַן, אונטער דער קעפּעל: „די צייכענס פון זיג אין קלאָק סטרייק". אויך דעם אַרטיקעל גיבען מיר בלויז אַ קורצען אויס־צוג, אָבער ד׳ לעזער וועלען זיך שוין אַליין קאָנען אָנשטויסיק אויף דאָס אינטערעס.

דער אַרטיקעל איז געשריבען ביים ענד פון דער צווייטער וואָך פון דעם סטרייק. דער שרייבער זעהט שוין די „צייכענס פון זיג" אין אַן אייזיק זיי אין אין דעם אַרטיקעל.

אַן שרייבער צווישן אַנדערס: —

„. . . צום אַלעם שרעקט די מאָ־דאַל פון די קלאָקמאַכער. אַן אין־טערליך דערפרעמדענט צו זעהן, אַז אונדערט פּראָצענט פון די קלאָקמאַ־כער האָבען זיך אָפּגערופען אויף דעם רוף פון דער יוניאָן. דאָס איז אָבער נעווען צו ערוואַרטען און די, וואָס זיי־נען באַשאַנט מיט דער לאַנג, האָבען נעקאָנט נים נעווייסען אַרום אַלעמען אַן אַמאָל׳ע לעבענס־דראַטן קאָן דיי ווייסען.

קיין אידישער סטרייק ביז איצט, קיין אַרבייטער־קאַמף אין די נאַציאָ־נאַל סטרייקס האָט נאָך נים נעהאַט אַרום זיך אַזוי פיל דיפּלאָמאַטיע אין אַמאָל־סיס. אמת׳ע דיפּלאָמאַטיע און נעזונ־שאַ פּאָליטיק. ווען די צייטונגען באַ־שרייבען דעם סטרייק אין אַ מלחמה־שפּראַך אין דער יעדער סטייטענער אין דער אַלגעמיינער אַמעריקע, אין אַבער אין אַנטערעסטענס אין דער יעדער אַנדערע לאַנד אין אַנדערע אַרט אַלס אַ מיליטערישן קלונג, אין דאָס נים קיין אַליצה. אַנדערש לאָזט זיך דער קלאָק סטרייק נים באַשרייבען. קיין אַנדער קאַליבער, ווי נאָר אַ מיליטערישע אין אַ שטאַטליך־דיפּלאָמאַטישן, קאָן מען נים נעבראַויכען.

מיר האָבען שוין אָנגעוויזען אויף די אישיען, וועלכע זיינען פאַרוויילט דאָס דעם אָפּמאַך. מיר האָבען שוין אויך אָנגעוויזען אויף דער נאָר נעלונגענער סטראַטעגיע פון דער יוניאָן אַז קרי־גען אויף איהר זיים די עפּעגליכע סיינונג, וועלכע איז איהר פולשטענ־דיג נעלונגען.

אַן אַנדערע אַרטיקעל פון דער פראָ־איז אַ שריבערנעעזונג נעזונגען אין דער זייט פון די סטרייקערס, אַ דאָקס די יינ־יאָן׳ד׳ דיפּלאָמאַטיע, רופט דער שרייבער אויס:

„. . . אין מערקווירדיג איז, וואָס די דיפּלאָמאַטיע, וועלכע ווערט בייַ דעם אָנגעוועגדט, איז אַן אָפּעגע. נומאָ קיין „סיקרעט דיפּלאָמאַטי" אין דעם קלאָק סטרייק. קיין זאַך איז אויך נים „געסטיידישט". וואָס עס ווערט נעטאָן, און ווי אַט עס ווערט גע־רעדט, ווערט גלייך באַרייכערט פאַר דער בריטישער עפענטליכקייט."

אין אין דעם אַרטיקעל ווערט אויסגע־דריקט דער נערעדנג, דאָס עס קאָן נאָר נים זיין דער מינדעסטער צווייפעל, אַז דער סטרייק וועט זיך ענדיגען מיט אַ גרויסען זיג פאַר די אַרבייטער.

* * *

„וואָס דענקט איהר וועגען דעם קלאָק־מאַכער סטרייק?"

דער אידישער „מאָרגען־זשורנאַל" גיט אַן עגמסער אויף דער פראַגע אויף אַ מאָדנעס אופן.

דער „מאָרגען־זשורנאַל" שיקט אָפּט אַרויס זיין „ביינערגען דעפּאַרטער" אַן זאָל אויף אַ צוויטען פלאַץ פרעגען ביי פיהן מענשען אין פראַגע און אַן אַנ־צייכענס זייערע ענטפערס. לעצטע וואָך איז די פראַגע פון דעם „ביינערגען דע־פּאַרטער" געווען, וואָס זיי דענקען וועגען דעם קלאָקמאַכער סטרייק, און מערק־ווירדיג, — אַלע פיהן מענשען האָבען גע־ענטפערט, אַז „די סטרייקער זיינען גע־רעכט" און אַז דער סטרייק וועט זיכער געוואונען ווערען.

איינער פון די פיהן פּרעזאָן, וואָס דער דעפּאַרטער האָט אָפּגעשטעלט איז גרעדע אַליין אַ קלאָקמאַכער, אַ סטרייק־קער, נאַהענציאַ, פון 736 מרינטי עוועניו, בראָנקס, און זיין ענטפער האָט אָנגענומען וועגען מאַר אַ גוטער כאַראַקטעריסטיק, ווי יעדער קלאָקמאַכער וואָלט אויף דער פראַגע געגעבען.

אָט איז זיין ענטפער:

„אויב מיר זאָלען נים נעווינען דעם סטרייק וועלען מיר זיך צוריק צו דער אַרבייט נים אומקעהרען. מיר וועלען בעסער ווערען אַרבייטער פון וועלכען עס איז אַנדער מאַר, נאָר נים פאַרבי קאַמף, און מיר וועלען נים זיין געוויכערט מיט וואָך אַרבייט. אָבער עס איז אַזוי אַלגאַר ווי דער מאַג, אַז דער סטרייק איז נעוואונען."

מען קאָן אָנגעמען מאַר נאָנץ באַ־שטימט, אַז דער ענטפער פון דעם קלאָק־מאַכער איז דער ענטפער פון אַלע קלאָק־מאַכער. איז דער ענטפער שוין איצט אויך די קלאָקמאַכנטעפקסשטערנס און דערייבער טענה׳ס אויפגעזייט דער לאַנד, ד׳ לאַמיר זיך צוויי־פעלטיג אין אַ קלאָקמאַכנטעפקסשטערנס אין אַ קלאָקמאַכער אויפגעזייט אַ „לאַמיר זיך אויפגעלייגט אין אויסערבייטסן אין אַ מיר דאַרפען נים אַלע קלאָק־מאַכער

אורצע שמועסען

צווישען דעם רעדאקטאר
:: און די לעזער ::

א סטרייקערין פון לאקאל 10. — יא, דאס איז דער „בעסערער בוים אפצוהייבאן", וואס די באסקס ווייזען אין אזר וועלכע זיי אדמיניסטרירן אין די צייטונגען. אבער, דוקא איצט דוקא זיך, וואסען זיי אריין זיער בעשם. מען קאן אזוי ווייסט נים געזיצען אן אפ־ריוטאר, וואס זיי זיין „הערסט בעזיצדיגן מוט דעם, וואס דער באס איז אזוי גערוים אויפ צו קעגען". „וועמען דער רעדאקטאר פון סטרייק זאל נאר אין דאס נים קריגען". אין וועכער זאל „זיך צוהאלטן אין אמשפעדיגער האלטונג" ניט מוט זיין באס". דער באסק אבער, דאס ביי אויך אין אזאהרדיגיק ווייזען דאס באסקס, וועלכע מרוויזען נאר נאר פון אזעלכע „גלו־קען". ציינאס, ווי גרוסמוטיג עס איז אויפ־סטרייק. מיר האבען, אז אויפ קאמף וועגען אין מאר אזר אלע מאל אריינסטאנען פון די אזעלכע באסקס אלע אזעלכע הלוטות.

ד. רומער. — וועגען אויפ בוגת איז נור סאן דער מינדעסטער צווייפעל, אז זי איז עפר א גוטע. אבער אין ערזיכען, אזן מעהר נאר, אין פעזיג, איז בוגת אליין נים גענוג. צו דעם איז נאך נויטיג א ביסעל קענען.

דרעשנער ב. — מיט אויפ קלאנג דאס־אויפ זיך וועגדען צו אויפ ווינען, אזן אויב די אפרלידי מיט אויך ווערקליך אומר־רעכט, וועט די ווינען נעווים בעסען די נייע פיזע שריט נעגען דעם. מיר אבער קאנען אזי דער שנעלענענהייט אויך נאר נים הערלע פירדען מיט אם דער עצה. אבער דאס, אלס מוסלידר אזן דער ווינען, האט אויפ אזוי, בארעכט פערשטאנען. די ווינען איז דער מאר־קע פון דער דעם בשעשען. אז ווען אויפגעזי אזן מאל אין דוויסק נים געווען. מיר קאנען זיך אזזין אפרשטעלען, ווי געשאפן מרוזן זיין די אמריקאנער אזן אפרלאנד אזא מידדל פארן גערוסט. אזא מידדל מיט אזעלכע אלזעג אויב אלע וועלט אזן אפרלאנד אין אמריקע אין

GERECHTIGKEIT—(JUSTICE)

גערעכטיגקייט

אפיציעלער ארגאן פון דער אינטערנעשאנאל ליידיס גארטענס וואירקערס יוניאן

Vol. III. No. 51. New York, Friday, December 16, 1921. פרייטאג, 16טן דעצעמבער, 1921. PRICE 3 CENTS

ארבייטער פון אלע לענדער, פאראייניגט אייך, און די וועלט וועט זיין אייערע!

בצדק׳י החזקתי ולא ארפה. (איוב, כ״ז, 6). אז מיין גערעכטיגקייט האלט איך זיך שפארק, און וועל איהר ניט אפלאזען.

אינדזשאנקשאן געגען פראָטעקטיוו אלץ אין קראפט

אינזער קאמף איבער אלע פראנטען. — אינטערמייער און הילקוויט פארטיי דיזגן גלענצענד אין קארט דעם שטאנדפונקט פון דער יוניאן. — פרעזידענט שלעזינגער פאהרט אין שיקאגא. — סעקרעטער באראף אדרעסירט די ס׳טרייקערס אין פילאדעלפיא. — וויס־פרעזידענט זימאן ברענגט א גוטען גרוס פון שיקאגא אין פראנט. — א׳צווייטע וואונדערבארע דעמאנסטראציע ל עצטען מאנטאג אין קלאוק דיסטריקט. — דער מיטינג פון דער גענעראל סטרייק קאמיטעט. — די לאגע אין אלגעמיין.

דעם מאנטאג פאנגט אן די יוניאן צאהלען סטרייק בענעפיט צו די סטרייקערס

אלע אנשטרענגונגען פון מאקס ה. סטויער, דער לאיער פאר די פראטעקטיוו אסאסיאיישאן, מבטל צו זיין דעם אינ־דזשאנקשאן קענען די פראטעקטיוו אסא־סיאיישאן, האבען זיך דערווייל ניט איינ־גענעבען און דער אינדזשאנקשאן בלייבט אלץ אין קראפט. די לאיערס פאר די יוניאן, סעמואל אונטערמייער און מארים הילקוויט, האבען ביז יעצט צוקלאפט אלע מענען פון סטויער אין זיין פארטיידיגונג די פראטעקטיוו אסס׳ן.

מאנטאג, דעם 12טן דעצעמבער, 4 א־זיינער נאך מיטאג, האט זיך אנגעהויבען א פארהער אין סודרים קאורט, פאר ריכ־טער ראבערט וואנגער אין עס האט נעדויי־ערט ביז ארום 8 א זיינער אין אוועגט.

אין קאורט איז געווען א גרויסער עולם. ס׳זיינען דארט געווען פארארטענטערטע מענשען פון ביידע צדדים צווישען וועל־כע עס קומט פאר דער קאמף. א גרויסע צאהל צייטונגס לייט האט אין אויך א סך לאי־ערס, וואס זיינען נעקומען הערען, צום עלעמענט מאל אין דער נעשיכטע פון אר־ביטער־אינדזשאנקשאן אין אמעריקא, ווי אין אסאסיאיישאן פון באסעס ווערט אנגע־קלאגט אלס „קאנספיראטאר״ סענען אן ארבייטער דאנגאיזאציע.

אין די אלע נייגערינג וואס זיינען נע־קומען אין קאורט האבען יוניקליך געהאט וואס צו הערען. אלע זיינען נעזעסען הבכסס נשפאמפן. און דער לאיער פאר דער יוניאן, מר. אונטערמייער, האט גע־הערט. זיין דערע האט נעדויערט א שטונ־דע אין א האלב. דורך דער נאנצער צייט פון זיין דערע האט ער צוגענעגעלט צום שאנד־קלאגן די פראטעקטיוו אסאסיאיי־שען; נעשטעמפעלט די מאכער אין דער אסאסיאיישאן אלס „קאנספיראטאר״ און קאנטראקטברעכער און האט זיי באר־שאמען מיט דער אולטלע שיינע קאמפלי־מענטען, וועלכע זיינען זיין אריין אזש אין דער ווייבטער ריפ. ער האט נעדערט מיט א מערקווירדיגען איבערצייגונגס־מאן, אז עס האט אויף אלעמען אין קאורט גע־מאכט א שטארקען איינדרוק.

מר. אונטערמייער האט באקרעפטיגט זיינע רייד מיט מאקטען בא׳ס בעוויינען און נעפאדערט פון קאורט צו ווייזען די וועלט אז ווען בעלעגאטס פארברעכען קענען ארבייטער קאנען ניט אויפהערען ווערען, פונקט אזוי גוט, ווי ווען ארבייטער ווע־רען באשטראפט, ווען זיי פארברעכען קע־נען קאפיטאל. זאל די נאנצע וועלט זעהן — האט ער זיך נעוועדעט צו ריכטער — וואנגער — אז כאטש איין מאל איז דער אינדזשאנקשאן־בעזעץ באנוצט נעווארען קענען באסעס; זאל די וועלט זעהן אל־דיזער נעזעץ איז גלייך פאר די ארבייי־טער ווי פאר די באסעס און אז ווער עס פארברעכט קענען דעם נעזעץ יענער ווערט באשטראפט, טעג דער יענינער זיין א באר־סטס אסאסיאיישאן אין נישט דוקא אז ארבייטער־יוניאן! אין דעם פאל, האט ער אויסגעראטען, אז די יוניאן פולשטענ־דיג באראכטנט צו באקומען קענען די פראטעקטיוו אסאסיאיישאן א פערסענענט אינדזשאנקשאן. דאס הייסט, ביז דער סטרייק וועט זיין נעסטעלט.

״די אסאסיאיישאן האט באנאנגען ניט בלויז א סיוויל־ע פארברעכען״, האט אונ־טערמייער נעזאגט, כאטעדניג קלאר זיין שטענדיגס אין דער פיים, נאר אויך א קריטיגעלען פארברעכען, מיט׳ן ברעכ־כען דעם אנרימענס. זיי, די מאנטעפ־שטורערס. מיינען אייז שטאל פאר אלע מאל

אונזער קאמף איבער אלע פראנטען אין פולען גאנג

(שלוס פון זייט 5).

פון דעבאטירי זיינען פון קארט ערלויבט גע־וואָרען איינגעשפּאַנען זייערע פארלוסטען פון אלע יוניאן געשעפטס.

ערגעבענסס איינערער,
סעקרעטאר אונטערמייער.״

הילקוויט׳ס ענטפער צו אונ־טערמייער׳ן און שלעזינגער׳ס קורצער סטייטמענט

אויף דעם האט הילקוויט געגענסטערט אז ער איז מיט איהם איינפארשטאנען אז מ׳זאל אזא פראצעס פארזיהרען און פארערגען פון די בעלי בתים די פארלאר־נע וויידרשעס. „איך בין נעווען מיט דער מיינונג גלייך פון אנפאנג אן — שרייבט הילקוויט — אז די ארבייטער האבען אלע מיגלעך צו פארלאנגען די פאנטעפקטשו־רערס פאר זייערע פארלארענע וויידרשעס. די מאנטעפקטשורערס האבען דאך נעבראָ־כען דעם אנרימענס מיט די ארבייטער.״ הילקוויט גלייבט אויך, אז די מעמאָרעד, וועלכע אונטערמייער שאָנט מאָר, איז גוט און וועט זיין ווירקזאם. „עס איז בעסער אזוי צו מאכען מיט די בעל־בתים די ס׳ארבייטס פארלוסטען ווי אויף אן אנדער ארט — זאגט הילקוויט אין זיין בריף — איך נעהם אויף אייער פארשלאג מיט גרויס צופרידענהייט.״

וועגען דער אנגעלעגענהייט האט פרע זידענט שלעזינגער נעמאכט די פאלגענדע מורצע ענקלערונג:

„די מאנטעפקטשורערס האבען נעבראָ־כען אן אנרימענס, זאגען זיי טראָגען די גאנצע פאראנטוואָרטליכקייט פאר דעם, אין מאָראַלישען זינען ווי אין פראקטישען און פינאנציעלען זינען. די הערען פון די פראָטעקטיוו דארפען איינמאל פאר אלע מאל גערופען ווערען צו פאראנט־וואָרטליכקייט אין אלע הינזיכטען, זיי זאָגען האבען א לעסאָן אויף זייערע; זיי זאָגען וויסען, אז ווען זיי שרייבען אונטער אן אנרימענס מיט דער יוניאן, הערן דער אנרימענס אויסלעבען זיין צייט און זיי זאָגען מערער ניט וואגען צו ברעכען יוניאן־אנרימענטס, ווען נאר עס פארווילט זיך זיי.״

דער צווייטער פארהער פאר די אינדאָסטריעל סטייט קאָמישאָן

שבת אין דער פריה, דעם 3טן דע־צעמבער, האט נעזאָלט פארקומען דער צווייטער פארהער וועגען דעם סטרייק פאר די אינדוסטריאל סטייט קאָמישאָן. ביידע צדדים זיינען דארט נעווען „שטארק פארטראטען. פון די „פראָטעק־טיוו זיינען נעווען די לאיערס סטויער פון קליין, מיט א גאנצע גרופע מאנופעקטשו־רערס, און די אנגעזעהענע מיסנלידער פון די פראָטעקטיוו. פון דער יוניאן׳ס זייט זיינען נעווען די לאיערס אונטערמייער און הילקוויט. פרעז. שלעזינגער, סעקרעטער באראף, י. פיינבערג, דזיק. העלער, פאניא מ. קאהן און נאך אנדערע טעטיג סעג־שען אין אונזער יוניאן.

עס זיינען דארט אויך נעווען אמרטער טער פון דער פרעסע און דער נאנצער זאל איז נעווען נעפאקט מיט מענשען.

די זיצונג האט נישט לאנג נעדויערט. אונזערע לאיערס האבען פארלאנגט די סטייט אינדוסטריעל קאָמישאן זאל אויס־נעבען די אונטערזוכונג ביז נאך דעם פאר־הער אין קארט וועגען דעם אינדזשאנק־שאן. צו דעם האט אויך מסכים נעווען מר. סטויער, און די קאָמישאן האט נאכ־נעגעבען דעם פארלאנג די זיצונג אפצו־שטעלען ביז די קאָמישאן וועט נעמען פאר נוטיט ווידער אויפצוגעבען די אונ־טערזוכונג.

אלזו, איצט איז דערווייל אלץ נעריכ־טעט צום פומפרים קארט, וואו עס דאָרף פארקומען דער פארהער וועגען דעם אינ־דזשאנקשאן. און אט איז א טייל פון׳ם אינדזשאנקשאן־דראקטעגס.

צוויי אלעען

(שלוס פון זייט 7).

בורזשואי, דער צווייטער — א מהר״יפת־ניק.

און עס מאכט זיך, אז זיי קומען זיך צוזאמען ביים טיש צום מיטאג, מאכט איינער צום צווייטען מיט׳ן טאָן פון זיין „אחדות־טאָן״:

— איהר מהר״יפת׳ניקעה, וואס האט נישט דאס דרייסטקייט צו מאלענען קולטורעלע אויסאנאמיע פאר׳ן יודישען פאלק.

רעגט זיך דער צווייטער אן מיט דעם טאָן פון זיין „אחדות־טאָן״:

— איהר בורזשואן, ציוניסטען־שאָ־וויניסטען, וואס זענט דער שונא פון פרא־לעטאריאט און קומט צו פארטונקלען דעם קלאסען־מאפּ.

און עס שאלט א לעפעל פון איין זייט.

און עס פאלט א טעלער פון דער צווייטער זייט...

און דאס הייסט אויף „אחדות״־לשון׳ן „דיסקוסיע״ . . .

פרעזענטירט דעם שאפ־טשער־מאן.

מיר, די ארבייטער פון די אנגארא קלאוק קא., 87 34טע סטריט, ברוקלין, ביי א מיטינג פון שאפ, הערענדיג דעם באריכט פון אונזער טשערמאן, ברודער אייב פלאטסין, האבען באשלאסען אויפ־פרעזענטירען מיט א גאלדענעם זייגער מאר זיין נוטע ארבייט פאר דעם שאפ. מיר ווייסען אויהב ערפאלג אין זיין ווייר טערדיקער טעטיגקייט אין שאפ און מאר׳נוצען נעזונטערהייט דעם פרעזענט.

מיט ברידערליכען גרוס,
פיליפ צופארען, לאק. 1.
אייב שפייער, לאק. 9.
פינקוס, לאק. 35. 0
היכסער, לאק. 10.

די קאמיטע.

לויבט די ארבייט פון דענטאל קלייניק.

ווערטער ראדאקטאר פון דער „נערעכטיג־קייט״:

ערלויבט מיר אויסצודריקען מיין אנ־ערקענונג און דאנקבארקייט צו דעם דענ־טאל דעפארטמענט פון דער יוניאן׳ס אנ־בעגעדערמאנטער אינספעקטיוציע און איך בין ווירקליך אויבערראשט פון דער באר־האנדלונג וואס איך האב נעקראגען מאר א דרינטיג דעם פריז וואס דארף קאסטען אנדערשוואו.

איך בין מיט דער מיינונג אז די מעמ־בערס פון אונזער יוניאן דארפען פון דעם וויסען. אונזערע מיטגלידער דארפען זיך אויהלעך שטאלץ מיט דיזער אינספעקטיוציע. מיט ווייניג איהר עראפאלג.

מיט ברודער גרוס,
מעמבער לאקאל 1.

טעאטער מיקעטס פאר האלבע פרייזען.

אונזער ערשיינישנאל דעפארטמענט האט נעמאכט ארענגזשמענטס מיט׳ן אי־דישען קונסט טעאטער, פון דער מיטגלידער אונזער אינטערנעשאנאל זאלען באשטעט מיקעטס צו האלבען פרייז פאר די מאר־שעלונגען המלכה, מיטזומער דיינסטס, מיטוואך אונד שבת מאטינעס.

די מיטגלידער וואס ווילען באשטעל־ן די ביילינע מיקעטס דארפען דארטהין קומען צו ווייזען אין בוקס אפיס פון דער מעטער. צוא שפאר בלויז 5 סענט, און אין גוט מארק נאנצען סיזאן.

מיר ניבען נערעכטיגקייט
צו דיי וואס ווילען ערלעדיגען

דעזיינינג, פעטערן־מייקינג
און גריידינג

פון פרויען, מיסעס, דזשוניארס, טשיל־דרענס און אינפאנטס גארמענטס.

הויפט קאלעדזש פאר דעזיינינג
מעטערן מייקינג
פראָפ. י. ראזענפעלד,
דירעקטאר.
222 איסט 14טע סטריט, ניו יארק.

דער אָרדער פון קאורט

דאס איז א טייל פון דעם דאָקומענט פון סופרים קאורט געגען דער מאנופעקטשורערס אסס׳ן.

„עס איז די צופרידענהייט פון דיזען נעריכט צוצוגעבען און אנערקענען די קלאגע פון די אסיריאיישס פון בענדזשאמין שלעזינגער, מאָרים זיגמאן און איזראעל סיינבערג, וועלכע זיינען באשטעפנט געווארען דעם 28טען נאוועמבער, 1921. די אסיריאיישס קלאגען אז אז די קלאגע, סוט און סטיירט מאר נוטעפעקטשורערס פראָטעקטיוו אסאסיאיישאן האט נעבראָכען אז אנרימענס, וואס איז נעסיינט געווארען דעם 29טען מאי, 1919, מיט דער אינטערנעשאנאל ליידיס גארמענס וואָרקערס יוניאן, דזשוינט באארד פון דער קלאוקמאכער יוניאן פון ניו יארק און די ארבייטער, מיטגלידער פון דיזע אָרגאניזאציעס. די אסיריאיישס ווייזען (די אינטערנעשאנאל, די קלאוק מאכערס, די ארבייטער) האבען פארלוסטען דורך דער קאָסטבינאציע (די אסאָסיאיישאן) און זיינען באארבעטינט צו קריגען אן אינדזשאנקשאן נעגען דעם, וועלכע אין נייטינג הילפט, וואס דער נעזעץ קען זיי נאר געבען. דערווייל זיינען דיא נעגוט אורזאכען אז דאס נעבראָכען די פאפיר־אן פון די אנקלעגער, און לויט דיא אינגאָרירען די אריינגעמאכטע קלאגע אויף זיי.

״די אנגעלקלאגט — פילים קוויינסט, שליין, און אלס טרע־ווערער פון דער קלאוק, סוט און סטיירט מאנופעקטשורערס פראָטעקטיוו אסס׳ן; לוויס לוסטיג, שליין, און אלס שטער־מאן פון דער עקזעקוטיוו קמיטע פון דער אסס׳ן; מאקס לאכמאן, אליין, און אלס ווייס־טשערמאן פון דער עקזעקוטיוו פון דער אסס׳ן; תענרי א. פינדער, אליין, און אלס סעקרעטער פון דער אסס׳ן; איזיידאָרהעם בעלער, דזשוליוס בלאונער, אייב־ראהעם בוריסקי, תעדרי א. נאָסליב, דזשאָרדזש דזשאנלאו, איזיידאָרהעם לייוויי, סעמועל ו. מאקסאָוויטש, דזשאָזעפ ס. מאָרריי, א. א׳דאָבנעל, לוויס פאָסטאָראָ, דזשייקאב דאָבזאָפארס, מאקס רוביין, לעא ב. זאקס, לוויס סילווערמאן, סאול סינגער, איזאק סטוירן און עדוארד דזש. ווייל, — זיי אלע, יעדער אינדיווי־דועל און אלע אלס מיטגלידער פון דער עקזעקוטיוו קמיטע פון דער אסס׳ן; מאָרים בענדער, סעמועל בלום און דייוויד מאקס, פארסערס, וועלכע טוען ביזנעס אונטער דער פירמא סאמועל בלום און שלמשאני אנד בלומענטאל און שונדרמאן — זיי אלע, יעדער באזונדער און אלע באזאמען, אלס אייגענטלעכע מאנופעקטשורערס און אלס מיטגלידער פון דער אמאסיאיישן; זיי, יעדער זייערע פארסערס, יעדער מענדרעשערס יעדער וועל־כע עס איז אנקומען אין זיי, שטעהענד אונטער דער אויפזאגונג פון נערעכט און שטרענג נאר נים נים מאן, וואס טון שעדיגען זייערע אנקלעגער.

״זיי טאָרען ניט בלייבען מארבונדען אויגע מיט די אנ־דערע אין דזיזע דעם מאכטען וועלכע עס איז קאָנספיראַציעס; זיי טאָרען ניט אריינגעבען וועלכע עס איז אדער, אדער דיזעל־בע, דזשוליוס בלאונער, דזשוליוס בלאונער, אייב־ראהעם בוריסקי, תעדרי א. נאָסליב, דזשאָזעדזש דזשאנלאו, איזיידאָרהעם לייוויי, סעמועל ו. מאקסאָוויטש, דזשאָזעפ ס. מאָרריי, א. א׳דאָבנעל, לוויס פאָסטאָראָ, דזשייקאב דאָבזאָפארס, מאקס רוביין, לעא ב. זאקס, לוויס סילווערמאן, סאול סינגער, איזאק סטוירן און עדוארד דזש. ווייל, — זיי אלע, יעדער אינדיווי־דועל און אלע אלס מיטגלידער פון דער עקזעקוטיוו קמיטע פון דער אסס׳ן; מאָרים בענדער, סעמועל בלום און דייוויד מאקס, פארסערס, וועלכע טוען ביזנעס אונטער דער פירמא סאמועל בלום און שלמשאני אנד בלומענטאל און שונדרמאן — זיי אלע, יעדער באזונדער און אלע באזאמען, אלס אייגענטלעכע מאנופעקטשורערס און אלס מיטגלידער פון דער אמאסיאיישן; זיי, יעדער זייערע פארסערס, יעדער מענדרעשערס יעדער וועל־כע עס איז אנקומען אין זיי, שטעהענד אונטער דער אויפזאגונג פון נערעכט און שטרענג נאר נים נים מאן, וואס טון שעדיגען זייערע אנקלעגער.

״זיי טאָרען ניט בלייבען מארבונדען אויגע מיט די אנ־דערע אין דזיזע דעם מאכטען וועלכע עס איז קאָנספיראַציעס; זיי טאָרען ניט אריינגעבען וועלכע עס איז אדער, אדער דז